

СУЧАСНІ ТУРИСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Миронець Ніна

*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри географії і туризму
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Муравчик Роман

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету географії, історії та туризму
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
м. Рівне, Україна*

У сучасних умовах глобалізації та євроінтеграційних процесів туризм посідає важливе місце у соціально-економічному розвитку України. Він виступає потужним інструментом формування позитивного міжнародного іміджу, збереження та популяризації культурної спадщини, а також створення нових робочих місць. Водночас конкурентоспроможність українського туристичного продукту визначається не лише унікальністю природних і культурних ресурсів, а й рівнем впровадження інноваційних рішень, що наближають галузь до європейських стандартів розвитку.

Одним із провідних напрямів інноваційного розвитку є цифрова трансформація туризму. Вона включає впровадження онлайн-платформ для бронювання, мобільних застосунків із інтерактивними картами, віртуальних гідів та 3D-турів. Так, у Львові діє система QR-кодів на історичних об'єктах, що дозволяє туристам отримувати багатомовну інформацію через смартфон [5]. У Києві та інших містах реалізовані віртуальні екскурсії музеями та архітектурними пам'ятками, доступні у форматі 3D, що робить культурні цінності доступними навіть для тих, хто не може відвідати їх фізично.

Серед сучасних тенденцій виокремлюється застосування віртуальної (VR) та доповненої реальності (AR). Вони дають змогу відвідувачам зануритися у відтворену історичну атмосферу або взаємодіяти з культурними артефактами у цифровому форматі. Наприклад, у Кам'янець-Подільській фортеці впроваджено VR-екскурсії, які дозволяють відчувати дух середньовіччя, а в Одеському археологічному музеї AR-технології

«оживляють» античні предмети, роблячи експозицію більш інтерактивною та привабливою для молоді [3].

Особливої актуальності набуває розвиток екологічно орієнтованого туризму, що відповідає європейським стандартам сталого розвитку. У Карпатському регіоні створюються «зелені маршрути», які передбачають використання електровелосипедів та екологічного транспорту. Все більшій популярності набувають садиби зеленого туризму, які отримують спеціальні сертифікати відповідності екологічним нормам. Такий підхід не лише зберігає природне середовище, а й підвищує привабливість регіонів для європейських туристів, що віддають перевагу відповідальному споживанню.

В умовах зростання попиту на унікальні враження активно розвивається гастрономічний та креативний туризм. У Закарпатті діє туристичний кластер «Дорога вина і смаку», що об'єднує локальних виробників вина, сиру та інших продуктів у єдиний туристичний простір. Подібні кластери інтегрують місцеві громади у європейську систему туризму та сприяють збереженню регіональної ідентичності [2]. Цікавою інновацією є використання AR-технологій у гастрономічних фестивалях: наприклад, у Полтавській області створено AR-меню, що дозволяє туристам ознайомитися з історією традиційних страв у мультимедійному форматі.

Наукові дослідження пропонують комплексні моделі розвитку туристичної галузі України в умовах євроінтеграції. Зокрема, у дисертаційних роботах запропоновано платформу для повоєнного відновлення туристичної індустрії, яка включає IT-інновації, нові управлінські підходи та критерії сталого розвитку [1]. Такий системний підхід дозволяє поєднати локальні ініціативи з міжнародними програмами ЄС, забезпечуючи довгострокову ефективність галузі.

Інноваційний розвиток туризму в Україні у контексті євроінтеграції охоплює широкий спектр напрямів:

- цифровізацію туристичних послуг та використання мобільних технологій;
- впровадження VR/AR-технологій у музеях та історичних об'єктах;
- розвиток екологічно орієнтованого туризму та «зелених» маршрутів;
- формування кластерів гастрономічного й креативного туризму;
- використання інтегрованих моделей управління для стійкого розвитку.

Впровадження таких інновацій сприяє не лише підвищенню конкурентоспроможності України на міжнародному туристичному ринку, а й забезпечує адаптацію національної галузі до стандартів Європейського

Союзу. Це відкриває нові можливості для культурної та економічної інтеграції, створює позитивний імідж країни та формує основу для сталого розвитку туризму у майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Григорчук Д. В. Управління розвитком туристичної індустрії України в умовах євроінтеграції : дис. ... д-ра філософії : 051 - Економіка ; галузь знань 05 - Соціальні та поведінкові науки : захист 21.11.23 / Григорчук Дарина Вікторівна ; КНУТД. – Київ, 2023. – 210 с.
2. Коробейникова Я. Проектна діяльність у галузі туризму (Прикарпаття/ЄС). AAB-Economics, 2024. <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/188>
3. Лисюк, Т., Ройко, Л., & Білецький, Ю. (2023). ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ. *Економіка та суспільство*, (52). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-36>
4. Омельчак Г. В. Особливості інноваційного розвитку туризму України в умовах війни та євроінтеграції. Сталий розвиток економіки, 2023. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4584>
5. Паньків Н., Гуменяк В. Діджиталізація туристичних маршрутів в Україні: Сучасний стан та тенденції розвитку. *Development Service Industry Management*. 2024. (1), 253–267. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(37\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(37)).